

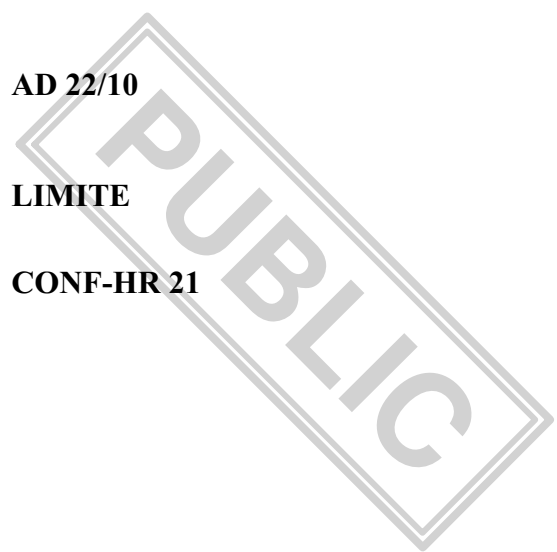
**ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ
ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
- ΚΡΟΑΤΙΑ -**

**Βρυξέλλες, 25 Ιουνίου 2010 (28.06)
(OR. en)**

AD 22/10

LIMITE

CONF-HR 21

ΕΓΓΡΑΦΟ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ

Θέμα: ΚΟΙΝΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
Κεφάλαιο 23: Δικαιοσύνη και θεμελιώδη δικαιώματα

Κεφάλαιο 23: Δικαιοσύνη και θεμελιώδη δικαιώματα

Η παρούσα θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης βασίζεται στη γενική της θέση για τη Διάσκεψη Προσχώρησης με την Κροατία (CONF-HR 2/05) και διέπεται από τις διαπραγματευτικές αρχές που ενέκρινε η Διάσκεψη Προσχώρησης (CONF-HR 5/05) και συγκεκριμένα:

- οποιαδήποτε άποψη εκφράζουν τα μέρη σχετικά με κάποιο κεφάλαιο των διαπραγματεύσεων δεν προδικάζει κατά κανένα τρόπο τη θέση που ενδέχεται να ληφθεί σχετικά με άλλα κεφάλαια,
- οι συμφωνίες - συμπεριλαμβανομένων των μερικών συμφωνιών - που επέρχονται κατά τις διαπραγματεύσεις σχετικά με διαδοχικώς εξεταζόμενα κεφάλαια δεν μπορούν να θεωρηθούν οριστικές έως ότου διαμορφωθεί συνολική συμφωνία,

καθώς και τις απαιτήσεις που καθορίζονται στα σημεία 13, 16 και 26 του διαπραγματευτικού πλαισίου.

Η ΕΕ υπογραμμίζει τη σημασία της συμμόρφωσης της Κροατίας τόσο με τη Συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης όσο και με την Εταιρική Σχέση, οι οποίες αποτελούν βασικά στοιχεία της προενταξιακής στρατηγικής.

Η ΕΕ υπενθυμίζει ότι η πλήρης συνεργασία με το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο για την πρώην Γιουγκοσλαβία (ICTY) παραμένει απαραίτητη στο πνεύμα του διαπραγματευτικού πλαισίου. Επιπλέον, η ΕΕ υπενθυμίζει τα συμπεράσματά της στις 3 Οκτωβρίου 2005 ότι η παραμικρή απόκλιση από την πλήρη συνεργασία με το ICTY σε οποιοδήποτε στάδιο θα επηρεάσει τη συνολική πορεία των διαπραγματεύσεων.

Η ΕΕ παροτρύνει την Κροατία να συνεχίσει τη διαδικασία ευθυγράμμισης με το κεκτημένο και την ουσιαστική εφαρμογή και επιβολή του και, εν γένει, να θεσπίσει, πριν ακόμη από την προσχώρηση, πολιτικές και μέσα που να προσεγγίζουν όσο το δυνατόν περισσότερο τις αντίστοιχες πολιτικές και μέσα της ΕΕ.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Κροατία, στη θέση της CONF-HR 6/10, αποδέχεται το κεκτημένο του κεφαλαίου 23 όπως ίσχυε την 1η Ιανουαρίου 2010 και ότι η Κροατία δηλώνει πως θα είναι σε θέση να εφαρμόσει αυτό το κεκτημένο από την ημερομηνία προσχώρησής της στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η ΕΕ σημειώνει τα διάφορα μέτρα που ελήφθησαν και τα προγραμματιζόμενα σχέδια που καθορίζονται στη θέση CONF-HR 6/10 της Κροατίας σχετικά με όλες τις πτυχές του κεφαλαίου 23: Δικαιοσύνη και θεμελιώδη δικαιώματα. Η ΕΕ σημειώνει ότι απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για την ολοκλήρωση του νομοθετικού πλαισίου σε διάφορους τομείς. Επιπλέον, η ΕΕ τονίζει ότι είναι σημαντικό να καθιερώσει η Κροατία μητρώο των επιδόσεων της εφαρμογής σε όλους τους τομείς, καταδεικνύοντας με αυτό τον τρόπο ότι οι μεταρρυθμίσεις που θεσπίζονται έχουν απτά αποτελέσματα.

i) Δικαιοσύνη

Ανεξαρτησία

Η ΕΕ σημειώνει τις πληροφορίες σχετικά με την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης και, ειδικότερα, τα μέτρα σχετικά με τις προσλήψεις και τη διαχείριση της σταδιοδρομίας των δικαστών και των εισαγγελέων. Η ΕΕ τονίζει τη σημασία διασφάλισης της ύπαρξης συστημάτων επιλογής βασισμένων σε ομοιόμορφα, διαφανή, αντικειμενικά και εθνικής εμβέλειας κριτήρια για την πρόσληψη και το διορισμό των δικαστών και των εισαγγελέων. Η ΕΕ σημειώνει την πρόθεση της Κροατίας εν προκειμένω να εισαγάγει περαιτέρω τροποποιήσεις στην υποκείμενη νομοθεσία (όσον αφορά το νόμο σχετικά με το Δικαστικό Συμβούλιο του κράτους, το νόμο σχετικά με την εισαγγελική αρχή, το νόμο σχετικά με τη Δικαστική Ακαδημία και το νόμο σχετικά με τα δικαστήρια) που θεσπίστηκαν τον Δεκέμβριο του 2009 καθώς και το απαραίτητο παράγωγο δίκαιο. Η ΕΕ σημειώνει την ανάγκη να ενισχυθεί η υποχρέωση λογοδοσίας του δικαστικού τομέα, καθώς και τη σημασία της πρόληψης πολιτικών και άλλων παρεμβάσεων στο έργο της δικαιοσύνης.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η πρώτη εισαγωγή στην Κρατική Σχολή Δικαστών και Εισαγγελέων προγραμματίζεται για τον Οκτώβριο του 2010, με τους πρώτους διορισμούς μετά την ολοκλήρωση του σχολικού προγράμματος και των εξετάσεων το 2012. Η ΕΕ παροτρύνει την Κροατία να μεριμνήσει ώστε να ληφθεί εγκαίρως κάθε αναγκαίο μέτρο και τονίζει την ιδιαίτερη σημασία που αποδίδει στην πλήρη και δέουσα εφαρμογή των μεταβατικών διατάξεων για το διορισμό των δικαστών και των εισαγγελέων. Εν προκειμένω, η Κροατία πρέπει να καθιερώσει μητρώο διορισμών βάσει αξιοκρατίας και χωρίς πολιτικές παρεμβάσεις. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στη λειτουργία του Δικαστικού Συμβουλίου του Κράτους και του Εισαγγελικού Συμβουλίου του Κράτους και στην περαιτέρω ενίσχυσή τους. Η ΕΕ καλεί την Κροατία να μεριμνήσει για την διασφάλιση της δικαστικής ανεξαρτησίας όσον αφορά τους διορισμούς των προέδρων δικαστηρίων.

Αμεροληψία

Η ΕΕ σημειώνει τις πληροφορίες που παρέσχε η Κροατία σχετικά με την *αμεροληψία* της δικαιοσύνης, ειδικότερα τον Κώδικα Δεοντολογίας δικαστών και εισαγγελέων, το σύστημα πειθαρχικών διαδικασιών και την ασυλία των μελών του δικαστικού κλάδου. Η ΕΕ σημειώνει επίσης και τονίζει τη σημασία των σχεδίων της Κροατίας για μεταρρύθμιση της διαδικασίας διορισμών των μελών του Δικαστικού Συμβουλίου του Κράτους και του Εισαγγελικού Συμβουλίου του Κράτους, για εξάλειψη των δυνατοτήτων πολιτικής παρέμβασης στο έργο αυτών των φορέων και για κατάργηση της πενταετούς δοκιμαστικής περιόδου των δικαστών. Η ΕΕ καλεί την Κροατία να την τηρεί ενήμερη για τα μέτρα που έχει λάβει και που προτίθεται να λάβει σχετικά με αυτό το θέμα. Σε αυτό το πλαίσιο, η ΕΕ υπογραμμίζει τη σημασία μιας διαφανούς διαδικασίας για την εκλογή των επαγγελματικών μελών των οργανισμών αυτών από ομοτίμους. Ειδικότερα, η ΕΕ τονίζει τη σημασία διασφάλισης της ύπαρξης αποτελεσματικών και διαφανών πειθαρχικών διαδικασιών. Η ΕΕ καλεί την Κροατία να ενισχύσει την ικανότητα του Δικαστικού Συμβουλίου του Κράτους και του Εισαγγελικού Συμβουλίου του Κράτους να εκτελούν τα βασικά τους καθήκοντα, ιδίως όσον αφορά τον διορισμό, την κατάρτιση, την προαγωγή και την πειθαρχική δίωξη των δικαστικών υπαλλήλων, και να εξασφαλίσει ικανοποιητική αμεροληψία και λογοδοσία των φορέων αυτών. Η ΕΕ καλεί επίσης την Κροατία να εξασφαλίσει πλήρη εφαρμογή του κώδικα δεοντολογίας και να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα του συστήματος των δηλώσεων περιουσιακών στοιχείων των δικαστών και των εισαγγελέων, συμπεριλαμβανομένου συστηματικού ελέγχου της ακρίβειας. Η ΕΕ τονίζει ότι είναι σημαντικό να παρουσιάσει η Κροατία ιστορικό επιδόσεων σε αυτούς τους τομείς. Η ΕΕ καλεί την Κροατία να βελτιώσει τη δημοσίευση των οριστικών δικαστικών αποφάσεων και την πρόσβαση σε αυτές τόσο προς όφελος της εξέλιξης της νομολογίας και της συνεκτικότητας της δικαστικής πρακτικής, όσο και για την ευρύτερη διάδοση στο κοινό.

Επαγγελματισμός και επάρκεια

Η ΕΕ σημειώνει τις πληροφορίες σχετικά με τον *επαγγελματισμό και την επάρκεια* του δικαστικού σώματος και ειδικότερα τα μέτρα σχετικά με την ανάπτυξη της Δικαστικής Ακαδημίας, συμπεριλαμβανομένου του πρόσφατου καθεστώτος ανεξαρτησίας της και των σχεδίων για αύξηση της ικανότητάς της και για την απόκτηση μόνιμων εγκαταστάσεων. Η ΕΕ καλεί την Κροατία να εγγυηθεί την ανεξαρτησία της Δικαστικής Ακαδημίας στην πράξη, να βελτιώσει την παροχή αρχικής και συνεχούς επιμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων ενωσιακού δικαίου, και την ενίσχυση των σχετικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, μεταξύ άλλων με αυξήσεις προσωπικού, και να εξασφαλίσει την αποτελεσματική λειτουργία της προγραμματιζόμενης Κρατικής Σχολής Δικαστικών Υπαλλήλων.

Αποδοτικότητα

Η ΕΕ σημειώνει τις πληροφορίες σχετικά με την *αποδοτικότητα* του δικαστικού σώματος και, ειδικότερα, τη μείωση των εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων, τη διαδικασία εξορθολογισμού του δικαστικού δικτύου, την εισαγωγή πληροφοριακών συστημάτων, των σχεδίων μεταρρύθμισης της διαδικασίας επιβολής των αποφάσεων και την εισαγωγή συστήματος δικαστικών επιμελητών. Η ΕΕ σημειώνει ότι ο αριθμός των εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων παραμένει μεγάλος, ιδιαίτερα όσον αφορά τις παλαιότερες υποθέσεις και υπάρχουν ακόμα προβλήματα με τη διάρκεια των διαδικασιών. Η ΕΕ καλεί την Κροατία να συνεχίσει τις προσπάθειές της να μειώσει ουσιαστικά τις εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις σε όλους τους τύπους δικαστηρίων και να καθιερώσει ενιαίο συνολικό σύστημα στατιστικού ελέγχου του χειρισμού των υποθέσεων ενώπιον όλων των δικαστηρίων και των εισαγγελιών, εξασφαλίζοντας μεταξύ άλλων ικανοποιητικό έλεγχο της μέσης διάρκειας των διαδικασιών για τις διάφορες κατηγορίες υποθέσεων. Η ΕΕ τονίζει τη σημασία της επάρκειας πόρων των δικαστηρίων για την εκτέλεση των καθηκόντων τους και καλεί την Κροατία να εντείνει και να επιταχύνει τις προσπάθειές της να υλοποιήσει τις λειτουργικές και κτιριακές συγχωνεύσεις των δημοτικών δικαστηρίων και των πταισματοδικείων, καθώς και των εισαγγελιών, και να θεσπίσει σαφώς προδιαγεγραμμένο σχέδιο για την εξορθολογισμό των περιφερειακών δικαστηρίων και των εμποροδικείων.

Η ΕΕ καλεί την Κροατία να εξασφαλίσει απτές βελτιώσεις της επιβολής των αποφάσεων των δικαστηρίων ακόμη και πριν την εισαγωγή του προγραμματιζόμενου νέου συστήματος επιβολής τους. Η ΕΕ τονίζει τη σημασία της χωρίς καθυστέρηση μεταρρύθμισης του συστήματος διοικητικών δικαστηρίων. Η ΕΕ καταγράφει τα σχέδια της Κροατίας για τους εναλλακτικούς τρόπους επίλυσης των διαφορών και παροτρύνει την Κροατία να εξασφαλίσει ότι γίνεται ορθή προσφυγή στην εναλλακτική επίλυση διαφορών προκειμένου να συμβάλει σε μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα της δικαιοσύνης. Μεγαλύτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην εξωδικαστική διαμεσολάβηση και στην εξασφάλιση ότι η ενώπιον δικαστού διαμεσολάβηση δεν θα θεωρηθεί αντικίνητρο όσον αφορά τους δείκτες απόδοσης των δικαστών. Η ΕΕ τονίζει τη σημασία των περαιτέρω βελτιώσεων στο σύστημα των δικαστικών επιθεωρήσεων, μεταξύ άλλων με αυξήσεις προσωπικού, καθώς και της μεγαλύτερης διαφάνειας στην επιθεώρηση των εισαγγελιών. Η ΕΕ παροτρύνει την Κροατία να εξασφαλίσει τη θέσπιση των απαραίτητων κανονισμών, την παροχή εκπαίδευσης και την ολοκλήρωση άλλων διεργασιών για να καταστεί δυνατή η πλήρης εφαρμογή των νέων διατάξεων του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας σχετικά με τις τροποποιήσεις της δικαστικής έρευνας και τη μεταφορά αρμοδιοτήτων στον εισαγγελέα.

Εγκλήματα πολέμου

Η ΕΕ σημειώνει τις πληροφορίες που παρέσχε η Κροατία σχετικά με τη διεξαγωγή εσωτερικών ερευνών και δικών *εγκλημάτων πολέμου*. Η ΕΕ τονίζει τη σημασία της περαιτέρω προόδου σε αυτόν τον τομέα, όχι μόνον προς όφελος της απονομής δικαιοσύνης στην Κροατία αλλά και για να ενισχυθεί η συμφιλίωση τόσο στην Κροατία όσο και στη γύρω περιοχή. Σε αυτό το πλαίσιο, η ΕΕ παροτρύνει επίσης την Κροατία να συνεχίσει να ασχολείται με το ζήτημα των αγνοουμένων από τις συγκρούσεις της δεκαετίας του '90. Η ΕΕ τονίζει την ανάγκη να δοθεί τέρμα στην ατιμωρησία όσον αφορά πολλά εγκλήματα της δεκαετίας του '90 που δεν έχουν διερευνηθεί και διωχθεί και να υπερνικηθεί η σε τοπικό επίπεδο αντίσταση για τη διερεύνηση και την ποινική δίωξη ορισμένων εγκλημάτων. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ παροτρύνει την Κροατία να αναπτύξει αποτελεσματικά τα μέσα ερευνών προκειμένου να διερευνήσει τις σοβαρότερες και ιδιαίτερες ευαίσθητες υποθέσεις, καθώς και να αξιοποιήσει πλήρως και δεόντως τη δυνατότητα μεταφοράς των υποθέσεων από τα τοπικά δικαστήρια στα ειδικά δικαστήρια εγκλημάτων πολέμου.

Η ΕΕ καλεί επίσης την Κροατία να καταδείξει τον τερματισμό κάθε προκατάληψης στις υποθέσεις εγκλημάτων πολέμου και να εξασφαλίσει αμερόληπτο χειρισμό των υποθέσεων από τους φορείς επιβολής του νόμου και τα δικαστήρια, μεταξύ άλλων και μέσω ιεράρχησης των ερευνών και εφαρμογής ενιαίων κανόνων ποινικής ευθύνης. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην ενιαία δικαστική εφαρμογή των εισαγγελικών κανόνων για τις δίκες εγκλημάτων πολέμου και την εξάλειψη των αποκλίσεων στις απαγγελίες κατηγοριών και τις δικαστικές αποφάσεις για παρόμοια εγκλήματα. Η ΕΕ καλεί την Κροατία να εξασφαλίσει τη συστηματική παροχή της δέουσας διορισμένης από δικαστήριο υπεράσπισης στους κατηγορουμένους και την εφαρμογή των κατάλληλων μέτρων προστασίας μαρτύρων.

Η ΕΕ καλεί επίσης την Κροατία να εφαρμόσει το σχέδιο δράσης της για την αναθεώρηση ερήμην εκδικασμένων υποθέσεων, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής των νέων διατάξεων του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας σχετικά με την επανάληψη των δικών και της εφαρμογής άλλων μέσων έννομης προστασίας όπως η προστασία της νομιμότητας, ώστε να εξασφαλίζεται ότι τόσο τα αιτήματα επανάληψης των διαδικασιών όσο και τυχόν επαναλήψεις δικών τυγχάνουν του κατάλληλου και αμερόληπτου χειρισμού από όλες τις αρμόδιες δικαστικές αρχές. Η ΕΕ σημειώνει τις εργασίες που ανέλαβε η Κροατία σχετικά με βάση δεδομένων περιέχουσα όλα τα περιστατικά που σχετίζονται με εγκλήματα πολέμου. Η ΕΕ καλεί την Κροατία να συμπληρώσει αυτή την βάση με δεδομένα και να την καταστήσει αποτελεσματικό, λειτουργικό εργαλείο, σε περιφερειακό επίσης επίπεδο, το οποίο να συμβάλλει στη δίωξη των εγκλημάτων πολέμου.

Δικαστική μεταρρύθμιση

Η ΕΕ σημειώνει τις πληροφορίες που παρέσχε η Κροατία σχετικά με τη διαδικασία *δικαστικής μεταρρύθμισης* και, ειδικότερα, τη δέσμευση της Κροατίας να εφαρμόσει πλήρως το σχέδιο δράσης της σχετικά με τη στρατηγική περί δικαστικής μεταρρύθμισης του Ιουνίου 2008, καθώς και την προγραμματισμένη επικαιροποίηση του εν λόγω εγγράφου. Η ΕΕ τονίζει ότι είναι σημαντικό η Κροατία να ενημερώνει τη στρατηγική και το σχέδιο δράσης της περί δικαστικής μεταρρύθμισης και να καθιερώσει μητρώο για την παρακολούθηση της ουσιαστικής της εφαρμογής, μεταξύ άλλων εξασφαλίζοντας επαρκή θεσμική ικανότητα για τη διαχείριση των δικαστικών μεταρρυθμίσεων, συμπεριλαμβανομένης της εξέτασης μετά την έκδοση της νομοθεσίας. Η ΕΕ παροτρύνει την Κροατία να συνεχίσει χωρίς καθυστέρηση την εν εξελίξει εσωτερική αναδιοργάνωση του Υπουργείου Δικαιοσύνης, εξασφαλίζοντας επάρκεια στελέχωσης ιδίως στους καίριους τομείς της μεταρρύθμισης και αποτελεσματικό συντονισμό όλων των σχετικών φορέων. Η ΕΕ τονίζει τη σημασία των έγκαιρων προετοιμασιών για την αξιοποίηση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και ειδικότερα του Επιχειρησιακού Προγράμματος για την ανάπτυξη θεσμικών υποδομών που καλύπτει τη δικαστική μεταρρύθμιση και τα μέτρα καταπολέμησης της δωροδοκίας.

(ii) Καταπολέμηση της διαφθοράς

Πολιτική και εγχώριοι θεσμοί

Η ΕΕ σημειώνει τις πληροφορίες που παρέσχε η Κροατία όσον αφορά τους ισχύοντες θεσμικούς κανόνες για το συντονισμό, την εφαρμογή και τον έλεγχο των προσπαθειών καταπολέμησης της διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένης της πρόσφατης αναβάθμισης της επιτροπής καταπολέμησης της διαφθοράς της οποίας προεδρεύει τώρα ο πρωθυπουργός. Η ΕΕ υπογραμμίζει τη σημασία της συνεχούς υψηλού επιπέδου παρακολούθησης της υποχρέωσης λογοδοσίας και της αποτελεσματικότητας του δικαστικού και του διοικητικού συστήματος στην αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος και της διαφθοράς.

Η ΕΕ τονίζει ότι είναι σημαντικό να εφαρμόσει η Κροατία την εθνική στρατηγική και το σχέδιο δράσης καταπολέμησης της διαφθοράς και να εξασφαλίσει νομική και θεσμική σταθερότητα του πλαισίου καταπολέμησης της διαφθοράς. Ειδικότερα, η Κροατία πρέπει να εξασφαλίσει αποτελεσματικό θεσμικό μηχανισμό συντονισμού για την εφαρμογή και τον έλεγχο των προσπαθειών καταπολέμησης της διαφθοράς, μεταξύ άλλων και με την περαιτέρω ενίσχυση της δομής συντονισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης και τη βελτίωση των υποδομών και της απόδοσης του Υπουργείου Δημόσιας Διοίκησης, δεδομένης της ευρείας ευθύνης του στο πλαίσιο της στρατηγικής και του σχεδίου δράσης καταπολέμησης της διαφθοράς.

Η ΕΕ σημειώνει επίσης τον ολοένα και ενεργότερο ρόλο που διαδραματίζει το Εθνικό Συμβούλιο παρακολούθησης της στρατηγικής καταπολέμησης της διαφθοράς. Η ΕΕ προτρέπει να συνεχιστεί αυτή η ενεργός προσέγγιση έναντι της παρακολούθησης της εφαρμογής της στρατηγικής, μέσω και της εισήγησης διορθωτικών μέτρων στη στρατηγική και στο σχέδιο δράσης και της έναρξης τακτικών δημόσιων συζητήσεων σχετικά με θέματα διαφθοράς. Πέραν τούτου, η ΕΕ προτρέπει την κροατική κυβέρνηση να προβαίνει σε τακτικές δραστηριότητες ευαισθητοποίησης όσον αφορά την ύπαρξη, τις αιτίες και τη σοβαρότητα της διαφθοράς, καθώς και την απειλή που αυτή συνιστά, με συντονισμένη εμπλοκή όλων των ενδιαφερόμενων θεσμικών οργάνων και της κοινωνίας των πολιτών.

Η ΕΕ λαμβάνει υπό σημείωση την ανάλυση προβλεπόμενων επιπτώσεων της στρατηγικής καταπολέμησης της διαφθοράς της Κροατίας, καθώς και την προγραμματισμένη ενημέρωση της στρατηγικής αυτής και του σχετικού σχεδίου δράσης, με τις οποίες θα δοθεί μεγαλύτερη εστίαση στα μέτρα πρόληψης όπως η αντιμετώπιση των συγκρούσεων συμφερόντων, η ενίσχυση της εντιμότητας και η αύξηση της διαφάνειας στην κρατική διοίκηση, καθώς και η βελτίωση της νομοθεσίας περί χρηματοδότησης των πολιτικών κομμάτων. Η ΕΕ τονίζει τη σημασία που έχει να υπάρχουν αξιόπιστα στατιστικά στοιχεία και να εξασφαλιστεί η ικανότητα εκπόνησης αναλύσεων των επιπτώσεων της πολιτικής. Η ΕΕ τονίζει τη σημασία της αποτελεσματικής εφαρμογής των μέτρων αυτών, καθώς και του σχεδίου δράσης της για την καταπολέμηση της διαφθοράς στις κρατικές επιχειρήσεις, ειδικότερα με στόχο να μειωθούν οι πολιτικές παρεμβάσεις και να βελτιωθούν η ανεξάρτητη εποπτεία και ο ανεξάρτητος έλεγχος.

Εγχώριο νομοθετικό πλαίσιο

Η ΕΕ σημειώνει τις παρασχεθείσες πληροφορίες σχετικά με το εγχώριο νομικό πλαίσιο καταπολέμησης της διαφθοράς στην Κροατία. Η ΕΕ παροτρύνει την Κροατία να εξακολουθήσει να βελτιώνει το πλαίσιο αυτό με σκοπό τη βελτίωση της αποτελεσματικότητάς του. Ειδικότερα, η ΕΕ παροτρύνει την Κροατία να αναθεωρήσει πλήρως και να βελτιώσει την ισχύουσα νομοθεσία της για τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων και, μεταξύ άλλων, να επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής της στις προεκλογικές εκστρατείες και να βελτιώσει τη διαφάνεια και την ανεξάρτητη εποπτεία. Η ΕΕ προτρέπει την Κροατία να λάβει πλήρως υπόψη της τις πρόσφατες συστάσεις της GRECO εν προκειμένω.

Η ΕΕ προτρέπει επίσης για περαιτέρω διεξοδικές ρυθμίσεις του νόμου σχετικά με το USKOK, όσον αφορά και την ισχύουσα περιορισμένη αρμοδιότητά του στις υποθέσεις φοροδιαφυγής. Η ΕΕ σημειώνει επίσης τις ελλείψεις του νομικού πλαισίου για την αντιμετώπιση του οικονομικού εγκλήματος. Η ΕΕ καλεί την Κροατία να λάβει μέτρα για να αντιμετωπίσει τη διαφθορά στον ιδιωτικό τομέα, να αξιοποιήσει πλήρως τη δυνατότητα δίωξης νομικών προσώπων για διαφθορά, να διωχθούν οι υποθέσεις ξεπλύματος χρημάτων «μεμονωμένα», και να διωχθούν οι παραβιάσεις του άρθρου 300 του ποινικού κώδικα (παράλειψη αναφοράς της γνώσης ποινικών αδικημάτων).

Η ΕΕ σημειώνει τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν όσον αφορά το άρθρο 82 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και καλεί την Κροατία να θέσει σε εφαρμογή τις κατάλληλες θεσμικές ρυθμίσεις για την ορθή διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων που κατασχέθηκαν στα πλαίσια ποινικής διαδικασίας.

Η ΕΕ τονίζει τη σημασία της βελτίωσης της διαφάνειας, της αποτελεσματικότητας και της ακεραιότητας στη δημόσια διοίκηση ως στυλοβάτη του πλαισίου καταπολέμησης της διαφθοράς. Εν προκειμένω, η ΕΕ καλεί την Κροατία να εφαρμόσει συγκεκριμένα μέτρα καταπολέμησης της διαφθοράς, να εξασφαλίσει συνεχή εκπαίδευση του προσωπικού και να θεσπίσει, να τροποποιήσει και να εφαρμόσει τα νομοθετήματα που είναι αναγκαία για την πλήρη εφαρμογή του νόμου περί Γενικών Διοικητικών Διαδικασιών ούτως ώστε να διασφαλίζονται η διαφάνεια, η αντικειμενικότητα, η σαφήνεια, η αποτελεσματικότητα και η ασφάλεια δικαίου. Η ΕΕ καλεί επίσης την Κροατία να βελτιώσει την πρόσβαση στη νομοθεσία και τις πρακτικές περί πληροφοριών ούτως ώστε να επιτευχθεί περισσότερη διαφάνεια, να βελτιωθεί η εφαρμογή του συστήματος δεοντολογίας και ακεραιότητας στη δημόσια διοίκηση και να εξασφαλιστεί η εφαρμογή των σχεδίων δράσης καταπολέμησης της διαφθοράς στις κρατικές επιχειρήσεις. Η ΕΕ τονίζει επίσης τη σημασία των μέτρων αποφυγής πολιτικών παρεμβάσεων στο δημόσιο τομέα και την περάτωση της νομικής βάσης για τη δημιουργία επαγγελματικής δημόσιας υπηρεσίας μέσω της καθιέρωσης νέου μισθολογικού συστήματος προκειμένου να εξασφαλιστούν αξιοκρατικές προαγωγές, μηχανισμοί ανταμοιβής και διατήρηση του ειδικευμένου προσωπικού, ελαχιστοποιώντας κατ' αυτό τον τρόπο τον κίνδυνο διαφθοράς.

Η ΕΕ τονίζει τη σημασία των ουσιαστικών βελτιώσεων στο χειρισμό των καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων και καλεί την Κροατία να εισαγάγει κατάλληλο σύστημα προστασίας και κυρώσεων της σύγκρουσης συμφερόντων σε όλα τα επίπεδα και να καθιερώσει μητρώο εφαρμογής, συμπεριλαμβανομένης της ενισχυμένης επαγγελματικής και διοικητικής υποστήριξης που παρέχεται στην επιτροπή για τις συγκρούσεις συμφερόντων ούτως ώστε να εξασφαλιστεί η ουσιαστική λειτουργία της, την έκδοση γραπτών ερμηνευτικών οδηγιών και κατάρτιση των δημοσίων υπαλλήλων σχετικά με τη σύγκρουση συμφερόντων σε όλους τους σχετιζόμενους κρατικούς οργανισμούς, εξασφαλίζοντας την ενεργό γνωστοποίηση των εν λόγω οδηγιών (κώδικας δεοντολογίας/κώδικας συμπεριφοράς) στο προσωπικό. Η ΕΕ καλεί επίσης την Κροατία να θεσπίσει κατάλληλο σύστημα ελέγχου και επαλήθευσης των δηλώσεων περιουσιακών στοιχείων των δημόσιων λειτουργών και των δικαστών, που να περιλαμβάνει αποτρεπτικές κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης.

Διεθνές νομικό πλαίσιο και θεσμοί

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Κροατία έχει ευθυγραμμιστεί με όλες τις συναφείς διεθνείς νομικές πράξεις σε αυτόν τον τομέα. Η ΕΕ ενθαρρύνει την Κροατία να εφαρμόσει αυτά τα νομικά μέσα και να υιοθετήσει πολιτικές και μέτρα κατά της διαφθοράς, ακολουθώντας μια πολυτομεακή προσέγγιση. Η ΕΕ σημειώνει τις πληροφορίες που παρέσχε η Κροατία όσον αφορά την καθιέρωση του λεγόμενου κάθετου συστήματος USKOK στην Κροατία, αποτελούμενου από το USKOK, το PNUSKOK και τμήματα ειδικευμένα στην καταπολέμηση της διαφθοράς στα περιφερειακά δικαστήρια του Ζάγκρεμπ, του Σπλιτ, του Όσιεκ και της Ριέκα. Η ΕΕ σημειώνει ότι η εφαρμογή αυτών των πρόσφατων θεσμικών ρυθμίσεων βρίσκεται σε αρχικό στάδιο. Η ΕΕ σημειώνει επίσης ότι τμήματα που εκδικάζουν υποθέσεις διαφθοράς υπάρχουν μόνο στα πρωτοδικεία. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ τονίζει ότι είναι σημαντικό η Κροατία να καθιερώσει μητρώο για την παρακολούθηση αποτελεσματικών ερευνών, διώξεων και δικαστικών αποφάσεων σε υποθέσεις οργανωμένου εγκλήματος και διαφθοράς, ανεξαρτήτως επιπέδου, περιλαμβανομένων ευαίσθητων τομέων όπως οι δημόσιες συμβάσεις. Η ΕΕ καλεί την Κροατία να εξασφαλίσει τον ουσιαστικό και αποτελεσματικό χειρισμό των υποθέσεων διαφθοράς και οργανωμένου εγκλήματος από το USKOK, την αστυνομία και τα δικαστήρια, συμπεριλαμβανομένης της βελτιωμένης διυπηρεσιακής συνεργασίας, ιδίως μεταξύ των φορέων επιβολής του νόμου και στον τομέα της οικονομικής συνεργασίας και επεξεργασίας δεδομένων, καθώς και την καθιέρωση και εφαρμογή μνημονίων συνεννόησης και πρωτοκόλλων συνεργασίας. Η ΕΕ παροτρύνει επίσης την Κροατία να βελτιώσει τη διεθνή συνεργασία της, ιδιαίτερα σε σχέση με το οργανωμένο έγκλημα, συμπεριλαμβάνοντας την ανταλλαγή πληροφοριών βάσει διεθνών συμβάσεων.

Η ΕΕ καλεί την Κροατία να ενισχύσει περαιτέρω τις υποδομές του USKOK, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τις αυξημένες ευθύνες της στα πλαίσια του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Η ΕΕ καλεί την Κροατία να δώσει στο USKOK, στο PNUSKOK και σε άλλους φορείς καταπολέμησης της διαφθοράς την αναγκαία ανεξαρτησία ώστε να μπορούν να εκτελούν αποτελεσματικά και ανεπηρέαστα τα καθήκοντά τους. Η ΕΕ τονίζει ότι έχει σημασία οι έρευνες να είναι αρκετά ευρείες ώστε να εξασφαλίζεται ότι έχουν διερευνηθεί όλοι οι δυνατοί δρόμοι και προειδοποιεί κατά του περιορισμού των ερευνών, ιδίως όταν αφορούν τη διαφθορά στην πολιτική, με μόνη αιτία την ταχύτερη επίτευξη αποτελεσμάτων. Η ΕΕ σημειώνει ότι τα δύο τρίτα των υποθέσεων διαφθοράς κρίνονται αβάσιμα από τον εισαγγελέα και καλεί την Κροατία να μεριμνήσει για αυξημένη διαφάνεια και έλεγχο αυτών των περιπτώσεων.

Η ΕΕ τονίζει επίσης ότι είναι σημαντικό να διαθέτει η αστυνομία επάρκεια ανθρώπινου δυναμικού και τεχνικών πόρων και να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα της αστυνομίας, μεταξύ άλλων και με αποφυγή των πολιτικών παρεμβάσεων, με αυξημένο επαγγελματισμό και αξιοκρατικούς διορισμούς, ενίσχυση της ειδικής εμπειρογνωμοσύνης, ιδίως στο οικονομικό έγκλημα, και βελτιωμένη συνεργασία μεταξύ PNUSKOK, φορολογικών αρχών, του τελωνείου και της αστυνομίας, συμπεριλαμβανομένης της υπηρεσίας δίωξης οικονομικών εγκλημάτων. Η ΕΕ καλεί την Κροατία να διαθέσει επαρκείς πόρους προς ενίσχυση των τεσσάρων περιφερειακών γραφείων του PNUSKOK.

Η ΕΕ καλεί την Κροατία να ενισχύσει την ικανότητα των δικαστηρίων στην αντιμετώπιση της διαφθοράς και των υποθέσεων οργανωμένου εγκλήματος, μεταξύ άλλων και από άποψη ανθρώπινου δυναμικού και των υλικοτεχνικών πόρων, και να εξασφαλίσει την εφαρμογή αποτρεπτικών κυρώσεων. Η ΕΕ καλεί την Κροατία να εισαγάγει προθεσμίες προτεραιότητας για τη δημοσίευση του γραπτού σκεπτικού των αποφάσεων.

Η ΕΕ καλεί την Κροατία να εξασφαλίσει την εκπόνηση επαρκών στατιστικών στοιχείων με στόχο τον ουσιαστικό έλεγχο του χειρισμού της υπόθεσης σε όλα τα στάδια της ανακριτικής/δικαστικής διαδικασίας.

(iii) Θεμελιώδη δικαιώματα

Γενικές παρατηρήσεις

Η ΕΕ σημειώνει τις πληροφορίες που παρέσχε η Κροατία όσον αφορά τα θεμελιώδη δικαιώματα. Η ΕΕ καλεί την Κροατία να εξακολουθήσει να εργάζεται για τη βελτίωση της κατάστασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ιδίως όσον αφορά τη μη διάκριση, τις διαδικαστικές εγγυήσεις, τα δικαιώματα ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες και τα πολιτιστικά δικαιώματα και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και να λάβει μέτρα κατά του ρατσισμού και της ξеноφοβίας.

Δικαιώματα του Ανθρώπου

Η ΕΕ σημειώνει τις πληροφορίες που παρέσχε η Κροατία σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ειδικότερα, η ΕΕ σημειώνει τα σχέδια της Κροατίας σχετικά με τις *συνθήκες κράτησης*, ιδίως την προγραμματιζόμενη ενίσχυση της χωρητικότητας των φυλακών. Η ΕΕ παροτρύνει την Κροατία να δώσει συνέχεια σε αυτό και σε άλλα μέτρα προκειμένου να ανακουφίσει τις φυλακές από τον υπερπληθυσμό, καθώς και στην πλήρη εφαρμογή του νέου συστήματος δικαστικής επιτήρησης σύμφωνα με το νόμο περί δικαστικής επιτήρησης του Ιανουαρίου 2010. Η ΕΕ τονίζει ότι οι όροι φυλάκισης συνιστούν έναν από τους βασικούς παράγοντες για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης στα δικαιικά συστήματα. Όσον αφορά την *ελευθερία έκφρασης*, η ΕΕ καλεί την Κροατία να εφαρμόσει τα σχέδιά της σε αυτόν τον τομέα, διασφαλίζοντας ότι πληρούνται τα πρότυπα της ΕΕ. Η ΕΕ τονίζει ότι η ελευθερία της έκφρασης καθώς και η ελευθερία του Τύπου και το δικαίωμα του συνέρχεσθαι αποτελούν θεμελιώδεις αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ΕΕ καλεί την Κροατία να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στη διερεύνηση και δίωξη περιστατικών εκφοβισμού και βίας κατά δημοσιογράφων, ιδιαίτερα όσων ερευνούν υποθέσεις διαφθοράς και οργανωμένου εγκλήματος. Επιπλέον, η ΕΕ καλεί την Κροατία να εξασφαλίσει ότι συντάκτες και δημοσιογράφοι δεν υφίστανται πολιτικές πιέσεις, είτε σε εθνικό είτε σε τοπικό επίπεδο.

Όσον αφορά την *καταπολέμηση των διακρίσεων και τα εγκλήματα μίσους*, η ΕΕ τονίζει τη σημασία της πλήρους εφαρμογής της σχετικής νομοθεσίας και της εξασφάλισης ότι οι αρχές επιβολής του νόμου αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τις υποθέσεις αυτές. Η ΕΕ καλεί την Κροατία να λάβει μέτρα για να ενισχύσει τη θέση του Διαμεσολαβητή ως κεντρικού φορέα αρμόδιου για την εφαρμογή του νόμου περί καταπολέμησης των διακρίσεων, τα οποία θα προβλέπουν και την επάρκεια χρηματικών πόρων. Η ΕΕ σημειώνει επίσης τη σημασία της πλήρους και κατάλληλης συνέχειας που πρέπει να δίδεται στις συστάσεις του Διαμεσολαβητή.

Η ΕΕ παροτρύνει την Κροατία να εξακολουθήσει να εφαρμόζει τα εθνικά σχέδια για τα δικαιώματα του παιδιού, της γυναίκας και των προσώπων με αναπηρίες, να μεριμνήσει για την κατάλληλη αντιμετώπιση των ελλείψεων που παραμένουν και να ενισχύσει το ανθρώπινο δυναμικό και τους οικονομικούς πόρους της υπηρεσίας για τα ανθρώπινα δικαιώματα και του Διαμεσολαβητή για τα παιδιά, τις γυναίκες και τα πρόσωπα με αναπηρία.

Διαδικαστικές εγγυήσεις

Η ΕΕ σημειώνει τις πληροφορίες που παρέσχε η Κροατία όσον αφορά τις διαδικαστικές εγγυήσεις. Η ΕΕ σημειώνει ότι το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων εξακολουθεί να εντοπίζει παραβιάσεις στην Κροατία σχετικά με το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη και τη διάρκεια των διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών επιβολής των αποφάσεων, σύμφωνα με το άρθρο 6 της Σύμβασης. Η ΕΕ καλεί την Κροατία να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσει την ύπαρξη ουσιαστικών μέσων έννομης προστασίας στο νομικό σύστημα της χώρας ώστε να αποφεύγονται αδικαιολόγητες καθυστερήσεις στις δικαστικές διαδικασίες. Όσον αφορά το *δικαίωμα σε δίκαιη δίκη* και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, η ΕΕ τονίζει τη σημασία της βελτιωμένης εφαρμογής του νόμου περί νομικής βοήθειας, μεταξύ άλλων και μέσω απλουστευμένων διαδικασιών εφαρμογής και μέσω μείωσης της διαφοράς μεταξύ της νομικής βοήθειας και των συνήθων δικηγορικών τιμολογίων. Επιπλέον, η ΕΕ καλεί την Κροατία να εξασφαλίσει σωστό έλεγχο της εφαρμογής του συστήματος νομικής βοήθειας και να εφαρμόσει διορθωτικά μέτρα κατά περίπτωση.

Η ΕΕ καταγράφει επίσης τα σχέδια της Κροατίας για τη μεταρρύθμιση των διοικητικών δικαστηρίων βάσει του νόμου περί διοικητικών διαφορών, όπου συμπεριλαμβάνεται η δημιουργία δυαδικού συστήματος διοικητικών δικαστηρίων και η καθιέρωση του διοικητικού δικαστηρίου ως δικαστηρίου πλήρους δικαιοδοσίας κατά την έννοια του άρθρου 6 της ΕΣΑΔ και του άρθρου 47 του Χάρτη θεμελιωδών δικαιωμάτων. Σε αυτό το πλαίσιο, η ΕΕ υπογραμμίζει επίσης τη σημασία της ευρύτερης διοικητικής μεταρρύθμισης, συμπεριλαμβανομένης, μεταξύ άλλων, της πλήρους εφαρμογής του Νόμου περί γενικών διοικητικών διαδικασιών.

Σεβασμός και προστασία των μειονοτήτων και των πολιτιστικών δικαιωμάτων

Η ΕΕ σημειώνει τις πληροφορίες που παρέσχε η Κροατία όσον αφορά τα μέτρα που αποσκοπούν στην προστασία των μειονοτήτων, μεταξύ άλλων μέσω του σχεδίου δράσης της για την εφαρμογή της συνταγματικής πράξης για τα δικαιώματα των εθνικών μειονοτήτων (CARNM).

Η ΕΕ τονίζει ότι είναι σημαντικό η Κροατία να λαμβάνει μέτρα για ακόμη καλύτερη προστασία των μειονοτήτων, ιδίως των μειονοτήτων των Σέρβων και των Ρομά που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα προβλήματα. Η ΕΕ καλεί την Κροατία να βελτιώσει την εφαρμογή της CARNM, ιδίως προκειμένου να αντιμετωπιστεί η ελλιπής εκπροσώπηση των μειονοτήτων στην κρατική διοίκηση, τον δικαστικό κλάδο και την αστυνομία. Στο πλαίσιο αυτό, η Κροατία καλείται να παράσχει τακτικά πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή των σχεδίων για την απασχόληση τα οποία συντονίζει το Υπουργείο Δημόσιας Διοίκησης και να εξασφαλίσει την επίτευξη συγκεκριμένων αποτελεσμάτων, μεταξύ άλλων και μέσω βελτιωμένου ελέγχου της εφαρμογής τους. Η ΕΕ σημειώνει τις παρασχεθείσες πληροφορίες σχετικά με τα συμβούλια για τις εθνικές μειονότητες, συμπεριλαμβανομένου του τοπικού επιπέδου. Εν προκειμένω η ΕΕ καλεί την Κροατία να συνεχίσει να λαμβάνει μέτρα εξασφάλισης της ουσιαστικής λειτουργίας των συμβουλίων αυτών, καθώς και της δημοσιονομικής αυτονομίας των τοπικών συμβουλίων για τις εθνικές μειονότητες.

Η ΕΕ καλεί επίσης την Κροατία να αντιμετωπίσει ευρύτερα τις διακρίσεις εις βάρος των μειονοτήτων, μεταξύ άλλων και με την υιοθέτηση στρατηγικής για την αντιμετώπιση των διακρίσεων εις βάρος των μειονοτήτων στον δημόσιο τομέα που δεν καλύπτεται από την CARNM. Προσοχή πρέπει επίσης να δοθεί στην πρόσβαση που έχουν τα μέλη των μειονοτικών ομάδων στα κοινωνικά τους δικαιώματα. Η ΕΕ παροτρύνει την Κροατία να συνεχίσει τις δραστηριότητες ενίσχυσης της συνειδητοποίησης των ατόμων που ανήκουν σε εθνικές μειονότητες όσον αφορά τα δικαιώματά τους και να λάβει μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης των μελών μειονοτικών ομάδων στην κυβερνητική πολιτική για τις μειονότητες, μεταξύ άλλων μέσω αυξημένης διαφάνειας και διαλόγου. Η ΕΕ καλεί την Κροατία να εξακολουθήσει να εφαρμόζει το στρατηγική και το σχέδιο δράσης της για την προστασία και την ενσωμάτωση των Ρομά, ιδίως όσον αφορά την απασχόληση, την εκπαίδευση και τη στέγαση, και να εξασφαλίσει τη διαθεσιμότητα των απαραίτητων μέσων.

Η ΕΕ τονίζει τη σημασία της διευθέτησης των θεμάτων σχετικά με τους *πρόσφυγες* που εκκρεμούν από τη σύγκρουση της δεκαετίας του '90. Εν προκειμένω, η ΕΕ τονίζει την ιδιαίτερη σημασία που έχει η περαιτέρω βελτίωση του κλίματος για την κοινωνική και οικονομική επανένταξη των επαναπατριζομένων και η διευκόλυνση της αποδοχής των επαναπατριζομένων από τις κοινότητες που τους υποδέχονται.

Η ΕΕ ζητεί επίσης την πλήρη εφαρμογή του σχεδίου δράσης της Κροατίας για το πρόγραμμα στέγασης προσφύγων και πρώην κατόχων δικαιωμάτων εκμίσθωσης που επιθυμούν να επιστρέψουν στην Κροατία, μεταξύ άλλων μέσω της υλοποίησης των στόχων για το 2008 και το 2009 για την παροχή στέγης τόσο εντός όσο και εκτός των περιοχών ειδικής κρατικής μέριμνας. Η ΕΕ καλεί την Κροατία να επιτύχει σημαντική πρόοδο στην παροχή στέγης σε όλα τα άτομα των οποίων η αίτηση συμμετοχής στο πρόγραμμα στέγασης έχει γίνει δεκτή, βάσει πλήρως κοστολογημένου σχεδίου. Η ΕΕ προτρέπει θερμά την Κροατία να ενεργεί με σύνεση όταν χειρίζεται υποθέσεις διαμερισμάτων που δεν έχουν καταληφθεί και τονίζει ότι οποιαδήποτε εκ νέου παραχώρηση πρέπει να πραγματοποιείται βάσει της εφαρμογής συμφωνηθέντων σαφών και δίκαιων κριτηρίων, και με στενή συνεργασία με την UNHCR εφόσον απαιτείται. Η ΕΕ καλεί την Κροατία να ενισχύσει το χειρισμό των προσφυγών για απορριφθείσες αιτήσεις ανακατασκευής σπιτιών, να αντιμετωπίσει τις καθυστερούμενες προσφυγές και να επιτύχει σημαντική πρόοδο όσον αφορά την ανακατασκευή των ιδιοκτησιών που απομένουν.

Η ΕΕ τονίζει τη σημασία της επίτευξης συνεχούς προόδου όσον αφορά την *αναγνώριση* αποφάσεων και μεμονωμένων πράξεων σχετικά με συνταξιοδοτικά και συναφή δικαιώματα. Η ΕΕ καλεί την Κροατία να διεκπεραιώνει ταχέως τις αιτήσεις και να λάβει κατάλληλα μέτρα ελέγχου και θεραπείας προκειμένου να εξασφαλίσει ενιαία εφαρμογή των αντικειμενικών κριτηρίων των τοπικών συνταξιοδοτικών υπηρεσιών.

Η ΕΕ τονίζει ότι είναι σημαντικό η Κροατία να βελτιώνει την ακρίβεια του στατιστικού ελέγχου όλων των πτυχών της διαδικασίας επιστροφής προσφύγων.

Λόγω της σημαντικής περιφερειακής διάστασης των θεμάτων που συνδέονται με τους πρόσφυγες και της δέσμευσης της Κροατίας για καλές σχέσεις γειτονίας, η ΕΕ καλεί την Κροατία να συμμετέχει ενεργά στις περιφερειακές διαδικασίες που αποσκοπούν στην εξέταση των υπόλοιπων θεμάτων της επιστροφής των προσφύγων, όπως η απώλεια χρήσης και τα μισθωτικά δικαιώματα.

Μέτρα κατά του ρατσισμού και της ξενοφοβίας

Η ΕΕ καλεί την Κροατία να εφαρμόσει μέτρα ενίσχυσης της ανοχής στην κοινωνία και συμφιλίωσης των εθνοτικών ομάδων. Ειδικότερα, η Κροατία πρέπει να ενθαρρύνει πνεύμα ανεκτικότητας έναντι της σερβικής μειονότητας και να θεσπίσει κατάλληλα μέτρα για την προστασία των ατόμων που μπορεί να είναι ακόμα θύματα απειλών ή πράξεων διακρίσεων, εχθρότητας ή βίας. Η Κροατία πρέπει να λάβει μέτρα κατά του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, μεταξύ άλλων μέσω της μεγαλύτερης ευαισθητοποίησης του κοινού, της εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης της επανεξέτασης του ρόλου του σχολείου, μέσω των ΜΜΕ, και αντιδρώντας κατάλληλα σε πολιτικό επίπεδο και σε επίπεδο επιβολής του νόμου σε περιστατικά ρατσισμού ή ξενοφοβίας. Η ΕΕ ζητεί να καλυφθούν τα κενά του ισχύοντος νομικού πλαισίου, μεταξύ άλλων με εξέταση της δυνατότητας τροποποίησης του νόμου περί πλημμελημάτων προκειμένου να προστεθεί το αδίκημα πλημμεληματικού χαρακτήρα της παραβίασης της δημόσιας ειρήνης και τάξης για φυλετικούς, εθνοτικούς, θρησκευτικούς και άλλους λόγους.

Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Η ΕΕ σημειώνει τις δεσμεύσεις της Κροατίας για ευθυγράμμιση με το κεκτημένο όσον αφορά την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Εν προκειμένω, η ΕΕ καλεί την Κροατία να βελτιώσει την ικανότητα της Υπηρεσίας Προστασίας Δεδομένων να διεξάγει τις οικείες δραστηριότητες εποπτείας.

(iv) Δικαιώματα των πολιτών της ΕΕ

Δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές

Η ΕΕ σημειώνει τη δέσμευση της Κροατίας να θεσπίσει το νόμο περί τροποποιήσεων του νόμου περί εκλογής των μελών των αντιπροσωπευτικών οργάνων τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης μέχρι το τέλος του 2010, καθώς και να εισαγάγει τροποποιήσεις στις σχετικές συνταγματικές διατάξεις για την άσκηση των ενεργών και των παθητικών εκλογικών δικαιωμάτων στις τοπικές εκλογές της Κροατίας όσον αφορά τους πολίτες της ΕΕ που διαμένουν στην Κροατία.

Δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής

Η ΕΕ σημειώνει τη δέσμευση της Κροατίας να τροποποιήσει το νόμο περί αλλοδαπών προκειμένου να ευθυγραμμιστούν πλήρως οι διατάξεις του με την οδηγία 2004/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών, καθώς και τα σχέδιά της να παράσχει στους δημόσιους υπαλλήλους την απαραίτητη κατάρτιση για την εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων.

Διπλωματική και προξενική προστασία

Η ΕΕ σημειώνει τη δέσμευση της Κροατίας να τροποποιήσει το νόμο περί εξωτερικών θεμάτων το 2011 και να εγκρίνει τους σχετικούς εκτελεστικούς κανονισμούς προκειμένου η Κροατία να είναι σε θέση να παρέχει προστασία στους πολίτες της ΕΕ σύμφωνα με την απόφαση 95/553/ΕΚ των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών συνερχομένων στα πλαίσια του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκ μέρους των διπλωματικών και προξενικών αντιπροσωπειών, και να εφαρμόσει την απόφαση 96/409/ΚΕΠΠΑ των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, που συνήλθαν στα πλαίσια του Συμβουλίου της 25ης Ιουνίου 1996 για τη θέσπιση του προσωρινού ταξιδιωτικού εγγράφου.

* * *

Η ΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη τη σημερινή κατάσταση των προετοιμασιών, σημειώνει ότι εφόσον η Κροατία συνεχίσει να προοδεύει ως προς την ευθυγράμμιση με το κεκτημένο του κεφαλαίου «Δικαιοσύνη και θεμελιώδη δικαιώματα» και την εφαρμογή του, και ειδικότερα όσον αφορά τα προαναφερόμενα θέματα, το κεφάλαιο αυτό μπορεί να κλείσει προσωρινά μόνο μόλις συμφωνήσει η ΕΕ ότι πληρούνται τα ακόλουθα κριτήρια:

Δικαιοσύνη

Η Κροατία αναπροσαρμόζει τη στρατηγική και το σχέδιο δράσης της περί δικαστικής μεταρρύθμισης και εξασφαλίζει ουσιαστική εφαρμογή. Ειδικότερα

- Η Κροατία δημιουργεί επαρκείς θεσμικές υποδομές για τη διαχείριση των δικαστικών μεταρρυθμίσεων, συμπεριλαμβανομένης της εξέτασης μετά την έκδοση νομοθεσίας.

Η Κροατία ενισχύει την ανεξαρτησία, τη λογοδοσία, την αμεροληψία και τον επαγγελματισμό του δικαστικού σώματος. Ειδικότερα

- Η Κροατία καθιερώνει μητρώο στελέχωσης και διορισμού δικαστών, εισαγγελέων και προέδρων δικαστηρίων βάσει της εφαρμογής ενιαίων, διαφανών, αντικειμενικών και εθνικής εμπέλειας κριτηρίων βασιζόμενων στο νόμο και μεριμνά ώστε η Κρατική Σχολή Δικαστών και Εισαγγελέων να αρχίσει την ουσιαστική της λειτουργία,
- Η Κροατία μεταρρυθμίζει και ενισχύει το Δικαστικό Συμβούλιο του Κράτους και το Εισαγγελικό Συμβούλιο του Κράτους (μεταξύ άλλων και μέσω της εκλογής των επαγγελματικών μελών από ομοτίμους) προκειμένου τα όργανα αυτά να εκτελούν επαγγελματικά, αμερόληπτα και χωρίς πολιτική ή άλλη παρέμβαση τα βασικά τους καθήκοντα, ειδικότερα σε σχέση με τον διορισμό, τη διαχείριση της σταδιοδρομίας και την πειθαρχική δίωξη δικαστών και εισαγγελέων.

Η Κροατία βελτιώνει την αποδοτικότητα του δικαστικού σώματος. Ειδικότερα

- Η Κροατία μειώνει δραστικά τον αριθμό των εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων, ιδίως όσον αφορά παλαιές αστικές και ποινικές υποθέσεις και αποφάσεις εκτέλεσης και εφαρμόζει κατάλληλα νομικά και οργανωτικά μέτρα για να εμποδίσει τις αδικαιολόγητες καθυστερήσεις σε εκδικαζόμενες υποθέσεις· σε αυτά περιλαμβάνεται η εισαγωγή νέων μεθόδων εκτέλεσης προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι οι δικαστικές αποφάσεις θα εκτελούνται σε εύλογο χρονικό διάστημα, η καλύτερη χρήση εναλλακτικών τρόπων επίλυσης διαφορών (ADR) και η απλούστευση των μηχανισμών ADR, καθώς και μητρώο παρακολούθησης της εφαρμογής του νέου κώδικα ποινικής δικονομίας και του νέου κώδικα πολιτικής δικονομίας,

- Η Κροατία σημειώνει πρόοδο όσον αφορά τη φυσική υποδομή και τη μηχανοργάνωση των δικαστηρίων, την ταχεία εισαγωγή συστημάτων διαχείρισης των υποθέσεων, ειδικότερα του ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης υποθέσεων (ICMS), την καθιέρωση ενός ενοποιημένου στατιστικού συστήματος για την παρακολούθηση όλων των τύπων υποθέσεων που έχουν χειριστεί όλα τα δικαστήρια και οι εισαγγελικές υπηρεσίες, και εισάγει την ανάθεση υποθέσεων με τυχαία επιλογή σε όλα τα δικαστήρια,
- Η Κροατία συνεχίζει να εφαρμόζει την εξορθολογισμό των δημοτικών δικαστηρίων και των πταισματοδικείων, διασφαλίζοντας την αποδοτική λειτουργία των συγχωνευμένων δικαστηρίων, και καθορίζει σαφώς τα υλικοτεχνικά και οικονομικά μέσα που θα χρησιμοποιήσει μακροπρόθεσμα για την ολοκλήρωση της ορθολογικής οργάνωσης των δικαστηρίων· η Κροατία θεσπίζει ένα σαφές σχέδιο για την εξορθολογισμό των περιφερειακών δικαστηρίων και των εμποροδικείων.

Η Κροατία βελτιώνει τον χειρισμό των εσωτερικών υποθέσεων εγκλημάτων πολέμου.

Ειδικότερα

- Η Κροατία καθιερώνει ένα μητρώο για την παρακολούθηση του αμερόληπτου χειρισμού των υποθέσεων εγκλημάτων πολέμου από τους οργανισμούς και τα δικαστήρια επιβολής του νόμου και λαμβάνει αποτελεσματικά μέτρα να την αντιμετωπίσει θεμάτων ατιμωρησίας, κυρίως εξασφαλίζοντας την ορθή διεξαγωγή ερευνών και την άσκηση διώξεων για εγκλήματα που δεν έχουν διερευνηθεί και για οποία δεν έχουν ασκηθεί διώξεις, συμπεριλαμβανομένης της υιοθέτησης και της εφαρμογής μιας σαφούς στρατηγικής που θα αντιμετωπίζει, μεταξύ άλλων, τις ανά περιοχές αποκλίσεις μέσα στην Κροατία, καθώς και την απαρασάλευτη προσήλωση της χώρας σε διμερές και σε περιφερειακό επίπεδο,
- Η Κροατία εφαρμόζει το σχέδιο δράσης της για την αναθεώρηση ερήμην εκδικασμένων υποθέσεων και για την εφαρμογή των νέων διατάξεων του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας σχετικά με την επανάληψη των δικών και της εφαρμογής άλλων μέσων έννομης προστασίας όπως η προστασία της νομιμότητας, η εξασφάλιση των αιτημάτων επανάληψης των δικών και η δέουσα και αμερόληπτη διενέργεια των επαναλαμβανόμενων δικών από όλες τις αρμόδιες δικαστικές αρχές.

Καταπολέμηση της διαφθοράς

Η Κροατία καθιερώνει ένα μητρώο παρακολούθησης των ουσιαστικών αποτελεσμάτων που θα βασίζεται σε αποτελεσματικές, αποδοτικές και ανεπηρέαστες έρευνες, διώξεις και δικαστικές αποφάσεις σε υποθέσεις οργανωμένου εγκλήματος και διαφθοράς σε όλα τα επίπεδα, περιλαμβανομένης της διαφθοράς υψηλού επιπέδου, καθώς και σε ευαίσθητους τομείς όπως οι δημόσιες συμβάσεις. Ειδικότερα

- Η Κροατία ενισχύει περαιτέρω την επιχειρησιακή ικανότητα του USKOK, μεταξύ άλλων μέσω της επέκτασης της αποστολής του στη φορολογική απάτη που συνδέεται με αδικήματα περί το οργανωμένο έγκλημα και τη διαφθορά, της βελτίωσης των γνώσεων για οικονομικά θέματα και της εξασφάλισης επαρκούς κατάρτισης και πόρων εν όψει του νέου ρόλου του στο κατηγορητικό σύστημα που εισήχθη τον Ιούλιο του 2009,
- Η Κροατία λαμβάνει μέτρα για να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα και την ανεξαρτησία της αστυνομίας, μεταξύ άλλων με την αποπολιτικοποίησή της και την αύξηση του επαγγελματισμού, την ενίσχυση των ειδικευμένων γνώσεων, ιδίως για τα οικονομικά εγκλήματα και τη βελτίωση της συνεργασίας με άλλες υπηρεσίες, τον χρηματοοικονομικό τομέα και διεθνείς εταίρους· η Κροατία εφαρμόζει αποτελεσματικά και συστηματικά τις διατάξεις περί δημεύσεων του άρθρου 82 του Ποινικού Κώδικα, θεσπίζει σαφώς κανόνες και κατανέμει αρμοδιότητες για την ορθή διαχείριση περιουσιακών στοιχείων που δημεύονται κατά τη διάρκεια ποινικών διαδικασιών.
- Η Κροατία αυξάνει την ικανότητα των δικαστηρίων να χειρίζονται αποτελεσματικά υποθέσεις, μεταξύ άλλων από άποψη ανθρώπινου δυναμικού και υλικοτεχνικής υποστήριξης.

Η Κροατία καθιερώνει μητρώο παρακολούθησης των ενισχυμένων μέτρων πρόληψης για την καταπολέμηση της διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων. Ειδικότερα

- Η Κροατία αυξάνει τη διαφάνεια και την ακεραιότητα στη δημόσια διοίκηση και στις κρατικές εταιρείες, μεταξύ άλλων μέσω της βελτίωσης της νομοθεσίας για την πρόσβαση σε πληροφορίες και της εφαρμογής της, υιοθετώντας, τροποποιώντας και εφαρμόζοντας τη νομοθεσία που απαιτείται για την πλήρη εφαρμογή του Νόμου περί Γενικών Διοικητικών Διαδικασιών, εφαρμόζοντας σχέδια δράσης κατά της διαφθοράς σε κρατικές εταιρείες και με τη συνεχή εκπαίδευση του προσωπικού,

- Η Κροατία τροποποιεί την υφιστάμενη νομοθεσία της για τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων με σκοπό να επεκτείνει, μεταξύ άλλων, το πεδίο εφαρμογής της στις προεκλογικές εκστρατείες και να βελτιώσει τη διαφάνεια και την ανεξάρτητη εποπτεία,
- Η Κροατία διασφαλίζει ότι έχουν τεθεί σε εφαρμογή αποτελεσματική νομοθεσία και συστήματα για την προστασία από τη σύγκρουση συμφερόντων και για την επιβολή κυρώσεων σε τέτοιες περιπτώσεις σε όλα τα επίπεδα της κρατικής/δημόσιας διοίκησης και για την παρακολούθηση και την επαλήθευση των δηλώσεων περιουσιακών στοιχείων των δημόσιων λειτουργών και των δικαστών, που περιλαμβάνουν αποτρεπτικές κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης. Η Κροατία διασφαλίζει ότι έχουν τεθεί σε εφαρμογή αποτελεσματικά συστήματα προς υποστήριξη όσων αναφέρουν περιπτώσεις διαφθοράς και κακοδιοίκησης στις δημόσιες υπηρεσίες.

Θεμελιώδη δικαιώματα

Η Κροατία ενισχύει την προστασία των μειονοτήτων, μεταξύ άλλων μέσω της αποτελεσματικής εφαρμογής της συνταγματικής πράξης για τα δικαιώματα των εθνικών μειονοτήτων (CARNM). Ειδικότερα

- Η Κροατία λαμβάνει μέτρα για να ενισχύσει την απτή βελτίωση των επιπέδων απασχόλησης των εθνικών μειονοτήτων σε κρατικούς φορείς διοίκησης και σε φορείς τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης, στην αστυνομία και στον δικαστικό τομέα, και θεσπίζει ένα αποτελεσματικό σύστημα στατιστικής παρακολούθησης, μεταξύ άλλων με την έγκριση, την εφαρμογή και την παρακολούθηση σχεδίων για την απασχόληση σε όλους τους σχετικούς φορείς,
- Η Κροατία διεξάγει ολοκληρωμένη μελέτη για υποεκπροσώπηση των μειονοτήτων στον ευρύτερο δημόσιο τομέα που καλύπτει η CARNM και εγκρίνει σχέδιο για την αντιμετώπιση των ελλείψεων που θα διαπιστωθούν,
- Η Κροατία λαμβάνει μέτρα που αποσκοπούν στη συμφιλίωση και στη μεγαλύτερη ανεκτικότητα μεταξύ των πολιτών, μεταξύ άλλων μέσω της εκπαίδευσης και της επανεξέτασης του ρόλου του σχολείου, μέσω των ΜΜΕ, και αντιδρώντας κατάλληλα σε πολιτικό επίπεδο και σε επίπεδο επιβολής του νόμου σε περιστατικά ρατσισμού ή ξενοφοβίας,

Η Κροατία ρυθμίζει εκκρεμή θέματα επιστροφής προσφύγων. Ειδικότερα

- Η Κροατία εφαρμόζει πλήρως το σχέδιο δράσης της για το πρόγραμμα στέγασης προσφύγων και πρώην κατόχων δικαιωμάτων εκμίσθωσης που επιθυμούν να επιστρέψουν στην Κροατία, μεταξύ άλλων μέσω της υλοποίησης των στόχων για το 2008 και το 2009 για την παροχή στέγης τόσο εντός όσο και εκτός των περιοχών ειδικής κρατικής μέριμνας· η Κροατία σημειώνει σημαντική πρόοδο στην παροχή στέγης σε όλα τα άτομα των οποίων η αίτηση συμμετοχής στο πρόγραμμα στέγασης έχει γίνει δεκτή, βάσει ενός πλήρως κοστολογημένου σχεδίου,
- Η Κροατία ενισχύει τον χειρισμό των προσφύγων για απορριφθείσες αιτήσεις ανακατασκευής σπιτιών, αντιμετωπίζει τις καθυστερούμενες προσφυγές και σημειώνει σημαντική πρόοδο όσον αφορά την ανακατασκευή των ιδιοκτησιών που απομένουν.

Η Κροατία βελτιώνει την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ειδικότερα

- Η Κροατία βελτιώνει την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, μεταξύ άλλων λαμβάνοντας τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίζει ότι, μέχρι την προσχώρηση, το Διοικητικό Δικαστήριο θα έχει πλήρη δικαιοδοσία κατά την έννοια του άρθρου 6 της ΕΣΑΔ και του άρθρου 47 του Χάρτη θεμελιωδών δικαιωμάτων, τόσο νομικά όσο και στην πράξη, και διασφαλίζοντας τη βελτίωση της εφαρμογής της νομοθεσίας περί νομικής βοήθειας·
- Η Κροατία καθιερώνει ένα μητρώο για την παρακολούθηση της εφαρμογής του νόμου κατά των διακρίσεων και του νόμου κατά των εγκλημάτων μίσους, διασφαλίζοντας ότι οι αρχές επιβολής του νόμου αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τέτοιες υποθέσεις και ότι ενισχύεται το Γραφείο του Διαμεσολαβητή.

Συνεργασία με το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο για την πρώην Γιουγκοσλαβία.

Η πλήρης συνεργασία με το ICTY αποτελεί προαπαιτούμενο για την πρόοδο της Κροατίας κατά τη διαδικασία προσχώρησης, και για το προσωρινό κλείσιμο του παρόντος κεφαλαίου, σύμφωνα με το διαπραγματευτικό πλαίσιο που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 3 Οκτωβρίου 2005.

Η παρακολούθηση της προόδου της ευθυγράμμισης με το κεκτημένο και της εφαρμογής του κεκτημένου αυτού θα συνεχισθεί καθ' όλη τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων. Η ΕΕ τονίζει ότι θα αποδώσει ιδιαίτερη προσοχή στην παρακολούθηση όλων των προαναφερόμενων ειδικών θεμάτων ώστε να εξασφαλισθεί η διοικητική ικανότητα της Κροατίας. Πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις σχέσεις του παρόντος κεφαλαίου με άλλα κεφάλαια των διαπραγματεύσεων. Τελική αξιολόγηση της συμφωνίας της κροατικής νομοθεσίας με το κεκτημένο και της ικανότητας εφαρμογής του θα μπορέσει να γίνει μόνο σε μεταγενέστερο στάδιο των διαπραγματεύσεων. Εκτός από όλες τις πληροφορίες τις οποίες ενδέχεται να ζητήσει η ΕΕ για τις διαπραγματεύσεις του παρόντος κεφαλαίου και οι οποίες πρέπει να υποβληθούν στη Διάσκεψη, η ΕΕ καλεί την Κροατία να παρέχει τακτικά στο Συμβούλιο Σταθεροποίησης και Σύνδεσης λεπτομερείς και γραπτές πληροφορίες σχετικά με την πορεία της εφαρμογής του κεκτημένου.

Βάσει όλων των ανωτέρω εκτιμήσεων, η Διάσκεψη θα επανέλθει στο παρόν κεφάλαιο σε εύθετο χρόνο.

Επίσης, η ΕΕ υπενθυμίζει ότι ενδέχεται να θεσπισθεί νέο κεκτημένο μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2010 και της ολοκλήρωσης των διαπραγματεύσεων.